

2. Begroting 2024-2027

9 november 2023

We zijn in november, ofwel de meeste maanden van 2023 liggen achter ons. In 2023 is er helaas nog steeds oorlog in Oekraïne. Inmiddels zijn er ook gevechten in het Midden-Oosten, met net als in Oekraïne verschrikkelijke beelden van menselijk leed. Terwijl de wereld onrustig is, was 2023 een goed jaar voor Bergeijk. De energiecrisis van vorig jaar is voorbij en de rekening lijkt te stabiliseren en zelfs wat te dalen. De prijzen in de winkels zijn nog steeds hoog. Het minimumloon en daardoor de uitkeringen en ook de meeste CAO's zijn flink gestegen. De druk op de woningmarkt is onveranderd hoog en voor nieuwe bedrijven is het lastig om aan te sluiten op het energienet.

Iedere overheid staat ten dienste van haar inwoners. Gezien de gestegen kosten voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen zullen wij een goede balans moeten vinden in onze diensten en kosten. Volgens de 2^e Burap houden we ongeveer €1,8 miljoen over. Voor het idee: dat zijn 36.000 briefjes van €50,-. Dat is veel geld, toch?

Ook dit jaar denken wij er graag met u over hoe we dit geld kunnen inzetten voor onze samenleving. Vorig jaar hadden wij daarvoor een motie bij deze besprekingen, een motie die aanleiding was om al onze verenigingen te helpen bij het verduurzamen van hun gebouwen en dus het betaalbaar houden van de energierekening. En een motie die de scan voor een betere toegang voor het sociaal domein heeft opgeleverd. De VVD kijkt trots terug op de resultaten van de motie die vorig jaar veel reuring veroorzaakte.

Woningbouw

Bouwen, bouwen, bouwen! In ieder verkiezingsprogramma stond het en het is nog steeds erg actueel. De vraag is groot en ik denk groter dan wij denken. Volgens de provincie mogen we maar 600 woningen bouwen, volgens onze eigen visie zijn dit 1.000 woningen. In ons achterhoofd houden we de nieuwe cijfers, die nog moeten komen, van de provincie en uiteraard ook de schielsprong in onze regio. Er gaat nog echt veel op ons afkomen. Terwijl volgens sommigen we niet snel genoeg kunnen bouwen. De VVD was hierover in het verkiezingsprogramma helder: wij willen 125 woningen per jaar, in plaats van de huidige 100. En die 125 woningen willen we nog steeds. Dat betekent dat we het College een oproep doen. Kan het College onderzoeken of we 125 woningen per jaar kunnen realiseren, iets wat in 2021 ook gehaald is?

Wij denken dat met de prachtige nieuwbouw projecten die wij hebben in al onze kernen 125 woningen per jaar mogelijk is. En dan willen we daarbij meer aandacht voor 2 categorieën woningen: betaalbare koopwoningen en seniorenwoningen. Onze jeugd kan overal werken, maar wonen in de mooiste gemeente van Nederland is vaak ingewikkeld. Veel van onze inwoners, zo ook starters kopen liever, dan datzelfde gaan huren.

Wij begrijpen dat er sociale huurwoningen moeten komen en dat sprekende niet tegen. Maar wij willen de aandacht uitbreiden.

Voor starters was er onlangs een ongekend populair project. Namelijk de Zadelhuizen. Dit is vernieuwend, zeer betaalbaar en daardoor bereikbaar voor onze jeugd. En erg snel uitverkocht. Iedere keer als er opgeroepen wordt voor meer sociale woningbouw dan steunen we dit, maar zullen wij daarbij ook oproepen voor meer starterswoningen en meer seniorenwoningen! Graag meer dan 30%!

Senioren wonen vaak 'te groot', we moeten iets bedenken hoe we die mensen kunnen verleiden om te verhuizen. Hierdoor komt een stroom verhuizingen op gang en veel inwoners zijn hierbij gebaat.

Strategische grondaankopen kunnen een steun in de goede richting zijn voor het versnellen van woningbouwprojecten. Nu zijn we vaak afhankelijk van projectontwikkelaars en daardoor hebben we een meer kaderende rol op afstand. Als we meer zelf aan het stuur zitten, dan kunnen we zelf regisseren. Zonder winstoogmerk. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de eerder genoemde zadelhuizen. Dit is vrij snel gerealiseerd en de doelgroep heeft hier echt iets aan, mogelijk dankzij ons grondbezit. Het viel ons op dat het budget voor strategische grondaankopen €250.000 is en dat is al vanaf 2013. Iedereen weet dat de prijzen gigantisch zijn gestegen, daar kan je nog geen tussenwoning mee strategisch verwerven. En als je weet dat gemeente Reusel-de Mierden een pot heeft van €1.000.000 en gemeente Eersel heeft een potje van €2.000.000. Wij denken dat we hier op moeten inzetten als we het over ons grondbeleid gaan hebben over paar maanden. Hiervoor zullen wij een motie indienen.

Economie

Dat het goed werken is in onze gemeente, dat is wel duidelijk. Onze industrieterreinen zijn zowat helemaal vol. Waterlaan 7 is eigenlijk helemaal verkocht. In de begroting lezen we "Feitelijk zijn er na uitgifte van de kavels op Waterlaan 7 geen uitbreidingsmogelijkheden meer in Bergeijk. Daarom zet gemeente Bergeijk subregionaal in op de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.". Kan het College aangeven waarom zij dit zo zien? Als wij op de kaart kijken, dan zien wij vooralsnog voldoende plek om een Waterlaan 8 of 9 de ruimte geven. Dit neemt niet weg dat ook in andere kernen een industrieterrein zou moeten komen. Regeren is vooruitzien en voor wij een nieuw bedrijventerrein georganiseerd hebben, dan zijn we flink wat jaren weg.

Zo hebben wij ook jaren geroepen voor een onderzoek naar KBP 2. KBP 1 is nu (bijna) vol en we zullen toch verder moeten met onze regio. We vinden het jammer dat het onderzoek nu pas gestart is. Voor we een KBP 2 hebben en de 1^e bedrijven gaan komen, dan zijn we echt flink wat jaren verder.

We zijn er trots op dat het Centrummanagement bezig is met de doorontwikkeling van ons centrum. De doelstelling is om de leegstand laag te houden. Het vergroten van de verblijfs waarde is hierom belangrijk. Hier kom ik later in mijn betoog nog op terug. Maar dat er een BIZ wordt georganiseerd, daar zijn wij erg blij mee. We hebben begrepen dat de vastgoed eigenaren zich verenigen en zich samen met de centrumondernemers gaan inzetten voor het vergroten van de kwaliteit van de beleving in het centrum.

We zijn al jaren bezig om het centrum van Bergeijk aantrekkelijk te maken. Nu is men eindelijk gestart aan de bouw van de Albert Heijn en ook aan de laatste fase van ons centrum. Een tijd geleden zijn wij gestart met de pilot van de Belevingsboulevard, dit om meer reuring te brengen.

Wij hebben met de Centrummanager gesproken en er is een idee een speeltuin te maken in de tuin van de kerk. Tussen de kerk en de kiosk. Wij vinden dit een erg goed plan. De speeltuin kan mooi in het groen en kan voor nog meer beleving zorgen op het plein.

Daarnaast zullen gasten langer verblijven in ons centrum en dat is positief voor onze ondernemers. Daarom zullen wij een motie indienen om ons centrum hiermee nog levendiger en bruisender te maken.

Verkeer

De afgelopen tijd zijn er verschillende wegen bij gekomen in en rondom onze gemeente. Het is daarom ook logisch dat er gekeken wordt naar de wegcategorisering. We vinden het ook logisch dat naar de Hooge Berkt en omliggende wijken gekeken wordt. We zijn zeer benieuwd naar de uitkomst van het onderzoeksbureau.

Uit de beantwoording van het College bleek dat in het onderzoek niet gekeken wordt naar de invoering van een verbod op vrachtverkeer in onze centra (uiteraard m.u.v. bestemmingsverkeer). Dit vinden wij een gemiste kans. Het voorbeeld in buurgemeente Valkenswaard leert dat dit overlast kan voorkomen. We weten dat dit niet alles oplost en dat groot bouw- en agrarisch verkeer er ook gewoon bijhoort en zal blijven. Toch roepen we het College toch op om hier nog eens serieus naar te kijken.

De afgelopen jaren is enorm veel geld geïnvesteerd in het aanleggen van fietspaden. Alleen al als je kijkt naar Riethoven en de Weebosch, dan zijn die er enorm op vooruitgegaan. We zijn hier echt blij mee. Dat er dan ook gestrooid en geveegd moeten worden, dat vinden wij niet meer dan logisch. Het comfort en betrouwbaarheid van onze fietspaden moeten goed zijn, vooral als je meer mensen op de fiets wil krijgen.

We zijn benieuwd naar de resultaten van de fietsstraat in Walik. Eerder zei ik al dat er een risico is voor een waterbedeffect. In andere woorden: het kan niet de bedoeling zijn dat er meer verkeer door Riethoven gaat lopen.

Gemeente Bergeijk

Dat begroten lastig is, dat begrijpen wij goed. Om een voorbeeld te geven: In de PPN stond namelijk we een geraamd tekort hadden van -€1.400.000. Vervolgens kwam de Meicirculaire en toen was het ineens een overschot van €200.000. Volgens de Begroting is het inmiddels zelfs €600.000 en volgens de Septembecirculaire zelfs €700.000. In pakweg driekwart jaar is er een verschil van €2.100.000 en dat is een groot verschil. Het toont de onvoorspelbaarheid van de Rijksfinanciën richting gemeenten aan. Is dit iets dat de gemeente ook via de VNG met het rijk bespreekbaar maakt?

We zagen in de begroting dat er een project is van de 'Digitale Overheid'. Wij zijn blij dat het er is. Wij hadden in de Commissie gevraagd of er meer budget nodig was. Uit de beantwoording bleek dat dit niet nodig was. In 2025 zou er nog wat van de Rijksoverheid komen. Maar mocht er wat in 2024 nodig zijn, dan horen we dat van harte. Dan staan wij klaar om extra budget te geven.

Iedereen hoort namelijk in de digitale wereld mee te kunnen en vooral als het gaat om zaken van de (rijks)overheid.

Het mag geen geheim zijn dat wij fan zijn om een pilot te draaien met avondopenstelling voor onze milieustraat. Tegenwoordig zijn veel winkels in de avond open en zelfs ons gemeentehuis. Dit laatste is erg handig voor onze inwoners die overdag werken, maar wel bijvoorbeeld een paspoort nodig hebben.

Met dit in ons achterhoofd lijkt het ons zeker het proberen waard om onze milieustraat een avondopenstelling te geven. Wij bedoelen hiermee een pilot voor bijvoorbeeld in het voorjaar. Op dat moment is men druk in de tuin en kan het handig zijn om in de avond aan de slag te gaan in de tuin. Wij bedoelen hiermee niet dat het gehele jaar er een avondopenstelling moet zijn. Daarnaast moet het zinvol zijn om open te zijn. Als wij een suggestie mogen doen: in het voorjaar, als het sowieso al druk is in de milieustraat en als er voldoende licht is. Het College gaf aan dat men in 2025 hier naar gaat kijken. Wat ons betreft mag dit volgend jaar al.

Ik zei het al eerder: een overheid staat ten dienste van haar inwoners. Jaren geleden was het mogelijk om te Whatsappen met de gemeente. Dit is destijds gestopt. Wij roepen het College op om dit nogmaals te bekijken en het opnieuw in te voeren. Je ziet nu dat steeds meer bedrijven er gebruik van maken en daardoor ook meer toegankelijk is.

Het spreekt voor zichzelf dat alleen tijdens kantooruren een reactie moet volgen.

Conclusie:

Het is nog steeds mooi wonen, werken en recreëren in onze gemeente. Ondanks de vele en goede voorzieningen zijn wij niet duur voor onze inwoners: €804 voor een gemiddeld huishouden per jaar, waar het landelijke gemiddelde op €960 ligt: dat is zo'n €150 per jaar duurder in een gemiddelde gemeente, dat is 20%. Wij zijn er trots op dat het lukt om deze hoge kwaliteit van wonen mogelijk te maken voor zo weinig mogelijk lasten. Dit is goed voor alle inwoners, maar vooral ook voor gezinnen en ouderen die het financieel moeilijk hebben.

We zijn met allerlei plannen bezig om het nog beter te maken. Daarbij heeft u in deze beschouwingen concrete ambities en plannen van de VVD gehoord. Natuurlijk hebben wij onze beelden bij de grote en lange termijn ontwikkelingen voor Bergeijk en onze regio: de veelbesproken schaa sprong. Vorige week hadden we daarom een groots schaa sprong debat georganiseerd voor inwoners en ondernemers uit de Kempen. Want we zullen dit samen moeten doen en meemaken: een grote groei die misschien wel forser is dan we willen en die we op bijvoorbeeld sociaal domein of qua saamhorigheid aankunnen. We weten dat de gemeente daar met de MRE werkt aan een strategisch ontwikkelplan. En we kijken uit naar de gesprekken die we met PON/Telos in onze dorpen gaan voeren over de effecten op de samenleving en onze verenigingen. Tegelijk mogen we ons gelukkig prijzen dat we een luxe uitdaging hebben en dat we geen krimpregio zijn met voorzieningen die sluiten, gebouwen die verkrotten en verenigingen die bij gebrek aan leden zichzelf opheffen. Ja, we moeten wegen, bedrijventerreinen en huizen bouwen, maar ook blijven bouwen aan de kracht van onze samenleving: de verenigingen en de vele vrijwilligers waar onze gemeente zo trots op is en waardoor het zo mooi wonen is in Bergeijk. En ook die investeringen zien wij in deze begroting, en daar zijn we trots op!

Helaas kunnen we niet alles gelijk oplossen, maar iedereen in dit huis doet zijn best. Iedereen draagt zijn of haar steentje bij om onze gemeente iedere dag nog mooier en beter te maken. We trekken daarom ook geld uit om de ambtelijke organisatie te laten groeien met de ambities die we hebben en de uitdagingen waar we voor staan.

2024 zal ongetwijfeld wederom een bijzonder jaar worden. Het wordt sowieso een jaar met een ander kabinet dan waar we in 2023 mee gestart zijn. Maar hier, in gemeente Bergeijk

gaan wij er wederom een goed jaar van maken. We gaan onze gemeente volgend jaar nog mooier maken. Samen bouwen we aan een nog beter Bergeijk.

Namens VVD Bergeijk,
Twan Jansen